

"Volem ser el govern de Mallorca"

Francesc Triay, fins fa tres setmanes secretari general del PSIB-PSOE, és el vice-president del Consell Insular de Mallorca des de l'estiu de 1995 gràcies al pacte entre el seu partit, el PSM-Nacionalistes de Mallorca, UM i EU.

Dos anys governant el Consell, què han significat?

—Quan començarem la veritat és que per a nosaltres era una terra desconeguda. No sabíem ben bé que era el Consell a pesar d'haver estat a l'oposició molts anys ni tampoc sabíem com funcionaria l'acord entre els partits. Era una experiència totalment nova.

—I dos anys després?

—Jo diria que ja tenim una visió adulta. Coneixem perfectament les limitacions i quines són les aspiracions i, sobretot, ens coneixem prou bé entre els partits i les persones, i això facilita les coses.

—No sembla gaire fàcil, però.

—És que som partits que cobrim un ampli espectre, des del centre fins l'esquerra i això fa que necessàriament hi hagi certs problemes. Però el que importa és el compliment del programa, que és molt satisfactori, atès que supe-ram clarament el 50% del que prometérem i aproximadament fins un 70% dels projectes o ja s'han fet o estan en vies de realització.

—Programa de progrés o repartiment de càrrecs per fer fora el PP?

—Voldria deixar-ho molt clar. És un programa de progrés i de cap manera un acord per repartir-se un determinat poder o senzillament per enviar a l'oposició el PP. Hi ha un programa clarament progressista que es va executant.

—Més enllà de la gestió, què ha significat políticament?

—Jo crec que és una experiència importantíssima perquè és la primera ocasió que tenim a Mallorca de posar en marxa una col·laboració d'aquestes característiques que supera l'àmbit municipal. És ver que hi ha hagut dificultats, sobretot amb la crisi del

primer any. Però a pesar de tot crec que permet pensar —els dies que un s'aixeca optimista, és clar— que més ben fet i amb un programa més cohesionat, si tothom s'implica en la gestió, pot ser una bona fórmula per l'any 1999, si és que és necessari que tants partits participin.

—Vostè hi creu, en aquest acord pel 1999 en el Parlament?

—Sí, crec que és factible. Per a mi la millor solució seria fer un acord programàtic de mínims assumible per tothom i anar junts a les eleccions, tot i que ho no veig factible, encara no és madur això.

—Existeix un govern de Mallorca real o només és una manera d'expressar una voluntat política de contrarestar el poder del Govern balear?

—El Consell de Mallorca té un pressupost que és aproximadament una setena part del del Govern. A més, és un pressupost molt més compromès prèviament, és a dir, que té molta menys capacitat de maniobra política perquè hi ha moltes despeses fixes de partida. Per tant, quan deim això de govern de Mallorca la veritat és que és un *desideratum*, nosaltres volem que es compleixca l'Estatut i que el Consell sigui el veritable govern. Ho és ara? No, encara que l'Estatut ho diu.

—Per què?

—Perquè el Govern balear no vol que ho sigui. En aquests moments, catorze anys després de l'Estatut, els tres consells insulars, tots tres, administren el 2,2% del pressupost de la comunitat autònoma amb competències transferides. El nostre Estatut preveu la descentralització cap als consells insulars, que han de tenir molt pes. Però no ha estat així perquè el PP no ha desenvolupat l'Estatut en aquest aspecte. El que hauria de ser govern de Mallorca, durant

"El pacte del Consell permet pensar que, més ben fet i amb un programa més cohesionat, amb una implicació de tothom en la gestió..., podria ser una bona fórmula per l'any 1999, si és que és necessari que tants partits participin."

dotze anys únicament ha estat una mena de diputació grisa i subsidiària totalment del Govern balear. Amb l'agreujant que el ciutadà mallorquí no tenia cap coneixement del Consell com a ens polític que governa l'illa. Això comença a canviar. Ho hem canviat. Nosaltres volem ser el govern de Mallorca.

—*El ciutadà confon Consell Insular de Mallorca amb Govern balear?*

—Sí. Això passa a Mallorca però no a Menorca o a Eivissa-Formentera, on els consells són la institució política de referència. A Mallorca, no. Crec que nosaltres ara començam a aconseguir-ho. Començam a donar-lo a conèixer entre els ciutadans.

—*Si el PSIB-PSOE tingués el Govern balear i el PP, el Consell Insular diria el mateix?*

—Talment. El nostre plantejament és sincer i clar: defensam una lectura equilibradament insularista de l'Estatut no perquè governem el Consell sinó perquè existesqui un equilibri entre cada illa i entre totes les institucions. Si no fos així es configuraria un perillosíssim govern asimètric, on Menorca i Eivissa tendran un clar autogovern, mentre que el Govern balear actuaria bàsicament sobre Mallorca, amb unes petites competències sobre Menorca i Eivissa. Això seria un model nefast. Els tres consells han de tenir competències paregudes i la comunitat ha de tenir les competències sobre el conjunt del territori. De l'actual pes de competències dels consells, que és el 2%, fins arribar al 40% que és factible... hi ha molt camí per fer encara.

—*Està discriminat el Consell de Mallorca respecte als altres consells?*

—Totes les lleis de competències que s'han fet, fins i tot quan el PP governava el Consell de Mallorca, totes, totes van en detriment del Consell mallorquí. Fins el punt que hem hagut de rebutjar una competència tan important com la de control turístic perquè era finançada de manera molt insuficient, i Menorca i Eivissa ja la tenen. El mateix passarà amb la protecció de menors, que no la podem acceptar per manca de finançament. I crec que això respon a una voluntat expressa del Govern balear.

—*Amb la futura reforma de l'Estatut, una de les qüestions que es planteja és la de separar els càrrecs de diputat del Parlament del de conseller dels consells insulars. Com ho veu, vostè?*

—És evident que aquesta és una de les coses que l'Estatut no va tractar adequadament. Però bé, ara és el moment de modificar-ho. El que és clar és que el Parlament haurà de funcionar més mesos cada any, com a mínim vuit. Això implicarà necessàriament més dedicació dels parlamentaris, la qual cosa, combinada amb uns consells insulars que han de tenir més competències, farà imprescindible que hi hagi dedicació plena dels diputats al Parlament i dels consellers als consells insulars. Quina solució hi ha? La meua opinió és que cal separar els càrrecs, claríssim. Però el fet és que en aquesta qüestió no hi ha consens, ni entre partits ni dins cada partit. Però cal resoldre aquesta qüestió perquè avui vivim una mena d'esquizofrènia: al matí governam el

Consell i l'horabaixa ens n'anam al Parlament a fer d'oposició... no és possible que siguin les mateixes persones. Aquest disseny institucional és una mica sàdic.

—*Vostè va ser fins el passat congrés, el secretari general del PSIB-PSOE. Tot indicava que repetiria en el càrrec, però finalment retirà la seva candidatura. Se sent dolgut per tot el que passà?*

—Gens, al contrari. Me'n sent molt satisfet. Molt, perquè totes les meves aspiracions s'han complert... excepte en el fet que no som el secretari general, és clar. Però el que és important, la integració, s'ha aconseguit. Això és el que jo reclamava, i ho hem fet possible. A més em sent satisfet perquè quan vaig renunciar, i ho vaig dir, ho vaig fer sabent que tenia prou suport per seguir-hi, ja que tenia més del 50% assegurat. Però sempre havia dit que calia, i crec que els ciutadans així ens ho reclamen, que el partit tenguí una direcció amb ampli suport, com ha passat.

—*Vostè aspira a ser el candidat socialista a la presidència del Govern el 1999?*

—No ho descarto. Tenc vocació política i estic a disposició del partit. Efectivament, aspir a participar en el procés de selecció del candidat.

"Al matí governam el Consell i l'horabaixa ens n'anam al Parlament a fer d'oposició... no és possible que siguin les mateixes persones. Aquest disseny institucional és una mica sàdic."

Miquel Payeras